

Publicerad enbart på lakartidningen.se 10 januari 2008

Omtalat sparbeting Akutläkare i Malmö ger Resch rätt

GÖRAN ENGSTRÖM, frilansjournalist

Sylvia Resch, divisionschef för akuten på Universitetssjukhuset MAS, Malmö, har de senaste dagarna fått häftig kritik. I ett jultilltal till personalen uppmanar hon de anställda att sänka sina kvalitetsambitioner. Detta till följd av sparbeting på mellan 70 och 80 miljoner kronor fram till 2010.

Kritiken av brevet kommer från sjukhusledning, sjukvårdspolitiker och inte minst facket.

På akuten i Malmö tycks de berörda dock ta chefens budskap med ro. Christian Engvall, akutläkare under ST, ger henne till och med sitt stöd.

– Jag tycker att det är ett bra brev. Det är kontroversiellt, helt klart, men samtidigt är det modigt av henne att sticka ut hakan och säga som det är, nämligen att besparingar får konsekvenser.

Att besparingarna automatiskt skulle innebära sämre vård håller Christian Engvall inte med om. Han ser Reschs brev som en uppmaning till personalen att se över rutinerna, att omfördela resurserna så att de patienter som verkligen är i behov av akutvård prioriteras.

– I dag söker sig många patienter till akuten trots att de egentligen hör hemma i primärvården. Dessutom genomförs det, trots tidigare sparbeting, fortfarande en hel del patientutredningar som inte är motiverade på en akutmottagning.

Enligt Christian Engvall arbetar akuten redan på att förändra detta.

– Det handlar om att lägga krutet på rätt ställe. Jag är övertygad om att vi genom att omfördela resurserna kan öka tillgängligheten och höja kvaliteten för dem som verkligen är i behov av akutvård.

Risken med ett sådant arbetssätt, tror Christian Engvall, är att de lägre prioriterade patienterna blir besvikna när de märker att de inte får samma omhändertagande som andra.

Innebär inte detta en kvalitetsförsämring för de lägre prioriterade patienterna?

– Jo, på ett sätt, ja. Men det är min uppfattning att det i dag bedrivs en viss form av överutredning, dels i syfte att fastställa en diagnos trots att det kanske inte alltid är nödvändigt i ett akutskede, dels för att underlätta för de andra klinikerna.

Om syftet inte är att ni ska försämra kvaliteten, vad tror du då att Sylvia Resch menar när hon uppmanar er att sänka era ambitioner?

– Det är en formulering som jag inte riktigt förstår, men kanske är det ett försök att provocera, att uppmärksamma att besparingar får konsekvenser.

En av dem som är kritisk till Sylvia Reschs brev är Henrik Östlund, ordförande för Malmö läkareförening. Han har kallat akutchefens uppmaning för anmärkningsvärd, och bland annat sagt att en kvalitetssänkning är emot all läkaretik.

Henrik Hammar, moderat ordförande i Region Skånes hälso- och sjukvårdsnämnd, stämmer in i Östlunds kritik. Han menar att Reschs formuleringar sänder fel signaler till medborgarna: "Det utmärker inte den etik som sjukvårdens personal har", har han sagt.

Christian Engvall påpekar att brevet inte var ämnat för allmänheten, utan riktade sig till personalen på akuten. Helt okritisk är han dock inte.

– Det är kanske inte helt enkelt att förstå innebörden av brevet, speciellt inte för utomstående. Det är lite luddigt, och jag kan förstå att folk blir oroliga när de läser vad som skrivs i tidningarna.

Hur kommer Sylvia Reschs brev att påverka ditt sätt att arbeta?

– Inte på något sätt alls. Och det tror jag gäller för de flesta som jobbar på akuten. Vi är inne i en positiv förändringsprocess, vi bygger om lokalerna och håller på att jobba fram ett nytt, effektivare arbetssätt.

Hur långt är du beredd att gå för att medverka till sänkta kostnader?

– Ganska långt. För mig är det självklart att vi på golvet ska vara med och skära i kostnaderna om vi kan. Det får dock inte ske på bekostnad av kvaliteten, jag kommer aldrig att äventyra en patients säkerhet genom mitt sätt att prioritera och sortera.

Läs även Socialstyrelsen orolig för situationen på Malmöakuten

Nedan ett utdrag ur divisionschefens julbrev till personalen:

<i>"En nyårsutmaning!

Inget kan ha missat att vi som bedriver vård förväntas effektivisera, vi ska göra mer för samma pengar. För er som stressat för att få det att gå ihop känns det övermäktigt. Alla springer vi så fort vi kan, vad kan man mera begära? Jag ber er att följa med mig i en tankeres:

Det är inte hur man har det utan hur man tar det

Vad menar jag med det? Jo, vi har världens bästa sjukvård i Sverige. Vi har varit experter på att införa nytt för våra patienter. Men vi är inte speciellt tillgängliga och rutiner kan vara mer effektiva. Trots allt får vi inom Divisionen mer än 1000 miljoner kronor per år för att bedriva vår verksamhet. Under de närmaste 2 åren måste vi göra om vår verksamhet så att det ryms inom de ekonomiska ramarna. Vi måste acceptera nulägets förutsättningar och med detta tillfälligt tvingas sänka våra kvalitetsambitioner. När vi sedan nått målen, kan vi återigen göra det bästa: utveckla och införa nytt, ge våra patienter den bästa sjukvården. Ni besitter den kreativitet, energi och engagemang som behövs för att lyckas.

Hur gör vi?

Här finns inga genvägar. Vi kan inte förvänta oss att någon annan är bättre skickat att lösa problemen än vi själva. Vi kan detta med prioriteringar bäst, vi vet vad praktisk etik innebär, vi har alla gedigna kunskaper och kompetenser inom sjukvård och jag tror och litar på var och en av er kan anta utmaningen.

Almanackan ger oss en samlad Jul i år. Njut av den med barnen, vännerna, släkten, alla Ni håller kär. Och kom igen med nya krafter efter helgen!!

God Jul och Gott Nytt År

Sylvia Resch"

</i>